

MAJANDUSTEATED

Weekly Bulletin of the Institute of Economic Research

KONJUNKTUURINSTITUUDI VÄLJAANNE

ILMUB KORD NÄDALAS

TOIMETUS JA TALITUS
TALLINN, Teomkooli 13, tel. 468-24

Tellimishind aastas Kr. 5.—
Ühes kuukirjaga „Konjunktuur“ Kr. 12.—

Üksik number 15 senti

KONJUNKTUURINSTITUUDI DIREKTOR
JA VASTUTAV TOIMETAJA
A. PULLERITS

TOIMETAJA A. TOOMS

Majandussektsiooni juhataja J. Janusson
Sektsiooni nõukogu esimees A. Meerits
Põllumajandussektsiooni juhataja J. Kurkus
Sektsiooni nõukogu esimees Prof. P. Köpp
Riigimajanduse osa toimetaja A. Keller

Nr. 30

Tallinn, 28. juulil 1936

II aastakäik

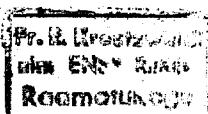
SISU :

Lhk.

CONTENTS :

Page

PÖLLUMAJANDUS		AGRICULTURE	
X Pöllutööliste palgad	548	Wages of Agricultural Workers	548
TÖÖSTUS JA KAUBANDUS		INDUSTRY AND TRADE	
Valiskaubandus 1936. a. I poolel	550	Foreign Trade in First Half of 1936	550
Raudtee tegevus ja tulud mais	552	Activity and Revenue of Railways in May	552
Lühiajudeisid	552	Sundry Information	552
LAEVANDUS		SHIPPING	
Tallinna sadam juunis	553	Tallinn Harbour in June	553
Tallinna sadam 18.—25. VII	554	Tallinn Harbour 18.—25. VII	554
HINNAD		PRICES	
Tähtsamad hinnad ja noteeringud	555	Prices and Quotations	555
PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD		AGRICULTURAL MARKETS	
Põllumajanduslik väljavedu	556	Export of Agricultural Products	556
Väriturg	554	Butter Market	554
Piimaturg	556	Milk Market	556
Peekoniturg	556	Bacon Market	556
Tapaloomade ja lihaturg	557	Cattle and Meat Market	557
Kanamunaturg	557	Egg Market	557
Teraviljaturg	558	Grain Market	558
Aedviljaturg	559	Vegetable Market	559
VALISMAA MAJANDUSTEATMEID		FOREIGN COUNTRIES	
Pöllutöömasinate kontroll Lätis	559	Control of Agricultural Machinery in Latvia	559
Suurenev väitarvitlus Saksaas	560	Growing Butter Consumption in Germany	560
INFORMATSIOONI OSA		INFORMATION PART	
Eesti Panga nädalaaruanne	561	Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return	561
VALISMINISTEERIUMI VALISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED		FOREIGN TRADE DEPARTMENT INFORMATION	
Leedu viljaekspord	562	Grain Export of Lithuania	562
Eesti välishaubanduse bilanss	562	Estonian Trade Balance	562

PÖLLUMAJANDUS

PÖLLUTÖÖLISTE PALGAD. — WAGES OF AGRICULTURAL WORKERS.

Juba möödunud aasta kevadel, pöllutööliste palkamise ajal, andis end tunda pöllutööliste puudulik saadavus. See seisund ei paranenud senini, vaid süvenes veelgi enam. Käesoleval kevadel oli pöllutöölist saada väga raske. Pöllutööliste puuduse tõttu tekkis võimalus kõrgemate palkade nöudmiseks, mistöttu palgad näitasid erakordset tõusu kõigil töölisiikidel.

Pikemaaegse palgalepinguga pöllutööliste saamisvõimaluste suhtes näeme aga — mida pikema kestusega palgaleping, seda raskem on leida vastavat liiki töölist. Aastatööliste saamine oli riigikeskmiselt tunduvalt raskem kui suvetöölisil. Pöllumajandus-korrespondendest teatas 62,6%, et aastatööli on saada puudulikult. Suve tööliste puudulikust saadavusest teatas 58,5% korrespondentitest ja karjaste puudulikust saadavusest 47,8%. Maade järgi oli pöllutööliste saadavus halvem Lõuna-Eestis, arvatud välja Petserimaa, kus töölissaamise võimalused on paremad kui mujal. Üksikuis mais, nagu Valgamaal, tõusis teadete arv aastatööliste puudulikust saadavusest üle 82%. Silmapaistvalt raske oli saada pöllutööli ka Järvamaal, kust üle 70% korrespondendest teatas aastatööliste puudulikust saadavusest ja üle 72% — suve tööliste puudulikkusest. Järvamaal oli suve tööli isegi raskem saada kui aastatööli, kuna üldiselt oli seisund vastupidine.

Pöllutööliste palkade juures võib panna tähele, et mida pikem teenistuse kestus palgalepingu järgi, seda väiksem on keskmene kuupalk ja vastupidi. Selle põhjuseks on ajaolu, et lühemakestusega palgalepinguid sõlmitsakse peamiselt kibedamaiks pöllutööde hooajaks, mil tööpäev on kõige pikem ja ka töö raskem. Teiseks on tööline riskinud lühikese palgalepinguga töötajäärmise võimalusiga talvelkuil, mispärasest ta peab saama kõrgemat palka töökoajal elatumiseks töötäpäevil.

Sõlmitud lepingute kohaselt saavad lk. a.: aastatöölisid mehed 22,10 kr ja naised 16,00 kr, suvilised mehed 30,90 kr ja naised 22,30 kr kuus. Seega saavad suvilised, nii mehed kui naised, ümmarguselt 40% kõrgemat kuu-

palka kui aastatöölis. Olgugi et aastatööliste keskmene kuupalk on madalam, on nad seevastu kindlustatud palgaga kogu aastaks, kuna suvetöölisil see kindlustus puudub. Suve töölisil on aga võimalus puhata end välja peale palgalepingu lõppemist, aastatöölisil sääraseid puhkevõimalusi ei ole. On aga palju tööli, kes säärast puhkega hindavad kõrgelt. Teiseks kasustavad suvetööliselks-olemisse võimalusi pöllumajanduses sagedasti käsitöölisid ja nende abilised väikesis alevikes ning suuremais külastades. Käskäes majanduselu üldise elavmemisega on tömbunud nähtavasti käsitöölistikond, kes mõned aastad tagasi käis suve tööli, tagasi pöllutööli, mis aitab süvendada töölispuudust pöllumajanduses.

Pöllutööliste väiksema saadavuse tõttu tõusid palgad vörreldes eelmise aastaga aastatöölisil 20% riigikeskmiselt ja suvetöölisil 18%. Aastatööliste palk tõusis 2% vörra enam, kuna nende saamine oli raskem.

Maade järgi olid aastatööliste palgad kõrgeimad Valga- ja Viljandimaal. Valgamaal said mees-aastatöölisid 27,20 kr ja Viljandimaal 25,40 kr kuus. Nais-aastatöölisid said Viljandimaal 20,10 kr ja Valgamaal 19,90 kr kuus. Madalaim oli mees-aastatööliste keskmene kuupalk Petserimaa — 15,40 kr ja naistel 13,80 kr.

Aastatöölistist rahapalgalistele palganormid olid pisut kõrgemad segapalgalistele omist. Rahapalgaga mees-aastatöölisid saavad riigikeskmiselt 22,70 kr kuus, kuna segapalgised — 21,40 kr. Samuti nagu mees-aastatööliste juures, võib panna tähele ka nais-aastatööliste juures rahapalgalisil kõrgemaid palganorme kui segapalgalisil. Vahe raha- ja segapalgalistele palganormides ei ole protsentides siiski suur, kuna segapalgalistele palgakostises on varustise osa arvestatud pisut odavamalt.

Suvetööliste keskmene palgatõus on kõigil liikidel 18%, üksikul liikidel aga palgatõus oli tunduvalt erinev. Naissuvetöölisil tõusis palk 21%, karjaseil 14,4% ja mees-suvetöölisil ligi 18%. Meestöölisel mäksiti möödunud suvel riigikeskmiselt 26,20 kr, tänavu aga 30,90 kr kuus. Seega pöll-

Iutööliste palganormid lähenevad ligikaudu kriisieelsele körgkonnjunktuuri-aegsele tasemele. Teata-vasti töusid pöllutööliste palgad körgeimale 1928/29. a., kuna seal peale algas langus, mis süvenes kuni 1933. a. Meessuvilisile, näiteks, maksti 1928. a. 36,30 kr, 1929. a. 36,80 kr ja 1933. a. 19,50 kr kuus.

Maade järgi töusis käesoleval suvel meessuviliste palk körgeimale Viljandimaal, kus mäkstakse maakeskmiselt kuus 36,20 kr. Võrdlemisi lähedased Viljandimaa palganormidele on meessuviliste palganormid Valga- ja Pärnumaal. Valgamaal saavad meessuvilised 34,80 kr kuus ja Pärnumaal 34,30 kr. Madalaimad on meessuviliste palganormid Petseri- ja Võrumaal. Petserimaal mäkstakse meessuvilisele 25,50 kr ja Võrumaal 26,10 kr kuus.

Pöllutööliste palgad kr. kuus 1936. a.

Wages of Agricultural Workers in Krones per Months in 1936.

	Aastatöölised Permanent Workers				Suvetöölised Seasonal Workers					
	Mehed Males		Naides Females		Mehed Males		Naides Females		Karjased Shepherds	
	1936	1935	1936	1935	1936	1935	1936	1935	1936	
Viru	20,00	17,20	13,20	12,10	27,00	22,00	18,30	15,30	11,60	12,40
Järva	28,30	19,80	17,20	13,50	31,50	26,30	23,40	19,10	14,60	12,70
Harju	22,90	19,50	14,80	13,80	30,50	25,40	20,50	18,00	14,10	11,40
Lääne	18,70	15,80	13,80	11,50	29,50	24,20	22,90	18,10	14,20	12,10
Saare	19,90	18,30	13,80	13,80	27,00	19,40	20,60	17,60	10,90	8,50
Pärnu	24,90	20,40	18,00	14,80	34,80	32,80	25,50	20,30	17,80	16,20
Vil-										
jandi	25,40	22,80	20,10	16,90	38,20	30,80	26,10	22,00	19,00	16,20
Tartu	23,40	19,10	16,90	14,30	29,80	24,90	23,50	18,80	18,80	15,80
Valga	27,20	20,10	19,90		34,80	27,90	24,50	20,80	20,20	17,30
Võru	20,30	17,80	15,90	12,70	26,10	22,20	19,10	15,90	15,10	13,40
Petseri	16,40	12,80	13,80	12,90	25,50	19,90	19,90	14,40	12,30	10,00
Kesk-										
mine										
Aver-	22,10	18,70	16,00	13,10	30,90	26,20	22,30	18,40	16,70	14,60
age										
1934		16,70		11,80		22,70		16,60		13,30
1933		14,40		10,70		19,50		14,70		11,80
1932		16,00		11,80		21,90		16,60		13,20
1931		20,70		15,00		27,20		20,70		16,10
1930		25,50		19,00		33,60		25,00		19,60
1929		27,20		19,10		36,80		27,00		21,30
1928		26,00		17,80		36,30		26,70		21,40
1927		25,10		16,60		34,40		26,10		19,20

*) Palganormid raha- kui ka segapalgalisil on mõeldud peale talu poolt antava priüülpidamise. Tavaliselt koosneb priüülpidamine sõgist, korterist, küttest, valgustusest ja puhastusest.

Mees- ja naissuviliste palganormide liikumine on viimase 10 a. jooksul lähedalt ühtlane. Nii oli naissuviliste kõrgeim palk 1929. aastal riigikeskmiselt 27,00 kr kuus ja madalaim 1933. a. — 14,70 kr kuus. Käesoleval suvel mäkstakse naissuvilisele riigikeskmiselt 22,30 kr kuus eelmise aasta 18,40 kr vastu. Maade järgi said naissuvilised kõrgeimat palka Viljandimaal — 26,10 kr kuus ja madalaimat Viru-, Võru- ja Petserimaal.

Toodud palganormid on raha- ja segapalgaliste keskmised. Võrrelnud raha- ja segapalgaliste palganorme näeme, et rahapalgaliste palganormid on mõnekümne sendi võrra kõrgemad, mis on tingitud peamiselt palga naturaalosa madalamast hindest. Rahapalgaga meessuvilisile maksti riigikeskmiselt 31,20 kr kuus ja segapalgalisile 30,40, seega vahe 80 snt. Ka rahapalgaga naissuvetööliised said riigikeskmiselt 22,90 kr, segapalgalaga aga 21,70 kr kuus, seega kuu kohta vahe rahapalgaliste kasuks 1,30 kr.

Segapalgalisil esineb palgakoostises, peale raha, kõige sage damini riie, vili ja muu varustis, kuid peamise osa moodustab siiski raha. Segapalgalisil meessuvilisil koosnes palk 80,0%-ses osas rahast, 10,5%-ses viljast, 7,2%-ses riidevarustisest ja 2,8%-ses osas muu varustisest. Segapalgalisil naissuvilisil oli rahaosa palgakoostises pisut väiksem kui meeessuvilisil, nimelt 71,5%; vili moodustas nende palgast 20,2%, riie 5,9% ja muu varustis 2,4%.

Karjaste palgad näitasid koos teiste suvetöölisi liikidega samuti töusu, suhteliselt kyll vähem kui mees- ja naissuvilisil. Karjaseile mäkstakse käesoleval suvel riigikeskmiselt 16,70 kr kuus eelmise aasta 14,60 kr vastu.

Kõrgeimat palka tänavu mäkstakse karjaseile Valgamaal — 20,20 kr kuus, millele on lähedased karjaste palgad Viljandi- ja Tartumaal. Madalaimad on aga karjaste palgad Saaremaal (10,90 kr kuus), seejärel Viiru (11,60 kr) ja Petserimaal (12,30 kr kuus).

TOOSTUS JA KAUBANDUS

VÄLISKAUBANDUS 1936. A. ESIMESEL POOLEL.*)

FOREIGN TRADE OF FIRST HALF IN 1936.

Väliskaubanduse töus k.a. esimesel poolel kujunes tagasihoidlikumaks kui aasta varem, kuna väljavedu ei suutnud pidada sammu kiireltareneva sisseveo kõrval. Ka väliskaubandus-bilansi seisukohalt on olukord muutunud. Kuna väliskaubandus-bilanss juuba aastaid on plisinud aktiivsena, on loomulik, et arendades, või vähemalt säilitades väljavedu endisel tasemel, tuleb paratamatult suurendada ka sissevedu. Teisalt, majanduse töusuga rööbiti näeme kasvavat vajadust välismaise päritoluga tootmisvahendite, toormaterjalide ja tarbimiskaupade järele. Niinimetatud kaupade impordi kasv tagab tootmise töusu, ning viimane loob omakorda eelingimusi eksporti suurendamiseks.

Kõrvutanud k.a. esimese poole andmeid l.a. sama ajavahemikuga, näeme 9,8 milj. kr-le (13,9%) ulatuvat käibe töusu, millest suurem osa — 7,8 milj. kr. (24,9%) — langes sisseveo ja 1,5 milj. kr. (4,3%) väljaveo arvele, kuna bilanss kujunes 1,7 milj. kr. vörtra passiivseks l.a. 4,5 milj. kr. aktiivse bilansi vastu.

Väljavedu — Exports.

Väljavedokostis jäi üldjoontes endiseks vörreledes l.a. esimese poolega, arvatud välja elusloomade eksport, mille väljavedu osutas hoogsat töusu, 0,5 milj. kr-it 2,5 milj. kr-le, seega 5-kordseks.

Toit- ja maitseainete rühma olulisemate ainete väljavedu muutus vörreledes l.a. sama ajavahemikuga järgmiselt: kartulite, või ja liha ning liha kauba väljavedu osutas töusu, kuna teravilja- ja munade eksport osutas tagasiminekut. Tähtsama eksportiartikli — või — väljavedu näitas tänavu mõningaid köökumisi, eriti aprillis, mil völkspordi langus ulatus vörreledes l.a. aprilliga koguselt 27,1%-le ja väärtsuselt 26,1%-le. Aprilli tagasiminek mõjutas kogu poole aasta völkspordi kogust (langus 1,8%), kuna väär-

tuselt völksport suurennes hindade paranemise töttu. Vaatamata peekoni väljaveo kahanemisele näitas liha ja liha kauba väljavedu, kuhu kuulus peale peekomi, looma-, vesi-, lampa-, kodulinnu- jne. liha, ühes lihakonservide, vorstide ning muu liha kaubaga, töusu. Liha ja liha kaupa mõttri välisturgudele k.a. esimesel poolel 458 tn. ehk 20,0% enam kui mullu samal ajavahemikul, kuna saadud rahasumma suurennes 637 tuh. kr. ehk 30,3% vörra. Tublisti suurennes sealihaelekspord (peale peekoni) — väärtsuselt enam kui $1\frac{1}{2}$ -kordseks; peagu sama vörra kasvas ka lambaliha väljavedu, kuna lihakonservide eksport paisus 82 tuh. kr-it 568 tuh. kr-le — seega ligi 7-kordseks. Kuigi kartulite väljavedu vähenevi viimaseil kuil, ületasid k.a. esimese poole arvud l.a. omi tunduvalt — koguselt 25,4%, ja väärtsuselt 74,8%. Väärtsuselt on töus suurem, kuna kartulite eest saadi tänavu paremat hinda kui mullu. Mune vedasime välja k.a. esimesel poolel 3,0 milj. tk. (14,7%) vähem kui mullu samal ajavahemikul, kuna nende müügist saadud rahasumma jääti tänavu püsima soodsamate hindade töttu peagu l.a. tasemele.

Toit- ja maitseainete väljavedu kahanes vörreledes l.a. esimese poolega peamiselt metsamaterjali ja tselluloosi eksporti vähinemise töttu. Kuigi lina, toornahkade ja bensiini väljavedu suurennes, ei suudetud ikkata metsamaterjali ega tselluloosi arvel tekkinud puudujäätki tides ulatuses. Vaatamata sellele, et limahinnad osutasid tänavu nõrgememistendentsi, ületas limaelkspord l.a. arvud koguselt (1 587 tn ehk 40,6%) kui ka väärtsuselt (978 tuh kr ehk 21,3%). Tublisti suurennes toornahkade väljavedu — koguselt 125 tn. (45,0%) ja väärtsuselt 307 tuh. kr. (67,0%) vörra, kuna bensiiniekspord paisus veelgi enam — koguselt 3-kordseks ja väärtsuselt $2\frac{1}{2}$ -kordseks. Metsamaterjalimitiük välisturgudele näitas k.a. esimesel veerandil tunduvat langust, kuna teisel veerandil muutus see stabiliseeriks. Vörreledes l.a. esimese poolega kahanes metsamaterjali ekspord järgmiselt: koguselt 77 tuh. tn-it 55 tuh. tn-le

*) Sisse- ja väljaveo tähtsamate ainete tabel vaata „Majandustead“ nr. 29, lk. 535. — For the principal commodities of foreign trade see „Majandustead“ nr. 29, pg. 535.

— seega 22 tuh. tn (28,1%) vörra, ja vääratuselt 3,2 milj. kr-le 2,2 milj. kr-le — 1 milj. kr. (30,3%) vörra. Tagasiminek toimus peamiselt haavapakikude, kuuse- ja männilaudade ning — plankude ja kastilaudade arvel. Tselluloosiekspordi kokkutööbumine ulatus koguselt 5 368 tn-le (14,5%) ja vääratuselt 789 tuh. kr-le (18,6 %) ning põlevkiviöli koguselt 37,2% ja vääratuselt 25,8% vörra, kuna kunsttarve väljavedu jäi ulatuselt endiseks.

V almissaaduste rühma olulisemaid aineist suuren osa näitas tõusu, kuna tagasiminek esines ainult tiiksite juures. Vörreldes l.a. esimese poolega kasvas suhteliselt kõige enam tsemendi ja tahvelklaasi väljavedu, kuna džuutriide ja -kottide ning puuvillase lõnga ja niidi väljavedu osutas tagasiminekut. Nii paisus vääratuselt tsemendi väljavedu 80,0%, tahvelklaasi — 58,4%, jämeda linase riide — 15,5%, puuvillase riide — 10,9% ja vineeri ning toolipõhjade väljavedu — 6,8%, kuna džuutriide ja -kottide väljavedu näitas tagasiminekut (36,4%), puuvillase lõnga ja niidi (24,8%) ja ajalehe ning trikkipaber-eksport (9,4%).

E lusloomade ekspordi tõusu tuleb panna peamiselt suurenud elussigade ja hobuste väljaveo arvele. Hobuste väljavedu kasvas vääratuselt 3-kordseks ja elussigade eksport 5-kordseks. Tänavu müüdi Saksa 20 495 siga, 1,9 milj. kr. vääratuses ja NSVL-u 5 818 siga 396 tuh. kr. vääratuses — seega kokku 26 313 siga 2,3 milj. kr. vääratuses; l.a. samal ajavahemikul väljaveetud elussigade arv ulatus vaid 7 085 seale 451 tuh. kr. vääratuses.

Sissevedu — Imports.

Sisseveo alai näeme tõusu kõikides olulisemais rühmades, kuid eriti hoogsalt toimus see toit- ja maitseainete ning valmissaaduste sisseveos. Vörreldes läinud aasta esimese poolega paisus toit- ja maitseainete sissevedu 109,3%, valmissaaduste 25,6% ja toor- ning poolvalmisainete sissevedu 6,2%.

V almissaaduste rühma kuuluvast 14 allriihmast suurenised kõik, peale tekstiilitööstussaaduste, millede sissevedu jäi endiseks. Kõige enam paisus töötletud nahkade ja nahkikauba, põllutöömasinate ja riistade ning jõu- ja töömasinate

sissevedu (vääratuselt ligi 2-kordseks), kuna metallide sissevedu tõusis 17,0%, metallkauba — 40,9%, instrumentide ja aparaatide — 47,0% ning transportvahendite sissevedu 47,6%.

T oor- ja poolvalmisainete sissevedu suuren esimesilt toornahkade, petrooleumi ja bensiini kasvanud impordi tõttu. Nimetatud rühma olulisemaid aineist kasvas vääratuselt vörreldes l.a. esimese poolega toornahkade (38,0%), toortubaaka (19,6%), kivisöe ja koksi (9,3%), petrooleumi (20,2%), bensiini (69,7%) ja puhastamata väälvi sissevedu (9,2%), kuna puuvilla sissevedu näitas tagasiminekut 2,8%, villa — 11,0% ja väetiste — 2,1%, džuudiimport jäi üldjoontes endiseks.

T oit- ja maitseainete sissevedu suuren esimesilt paisunud teravilja- ja suhkruimpordi arvel. Teravilja osteti välismaalt l.a. esimesel poolel 11,9 tuh. tn. 1,1 milj. kr. vääratuses, kuna l.a. samal ajavahemikul teravilja sissevedu peagu ei olnud. Üksikuist teraviljaliikidest toodi sisse: rukist 4,8 tuh. tn. 292 tuh. kr. vääratuses, nisu 3,6 tuh. tn. 421 tuh. kr. vääratuses, otra 1,5 tuh. tn. 139 tuh. kr. vääratuses ja kaera 2,0 tuh. tn. 200 tuh. kr. vääratuses. Suhkru sissevedu paisus vörreldes l.a. esimese poolega koguselt 1,4 tuh tn. (14,5%) ja vääratuselt 676 tuh. kr. (63,7%). Tublisti suuren vääratuselt veel heeringate ja loomasööda sissevedu, esimene 2-kordseks ja teine enam kui 3-kordseks.

Tähtsamaist välisriigist tõusis kaubavahetus k.a. esimesel poolel (vörreldes l.a. sama ajavahemikuga): Saksa, P.-Am. Ühendriikide, Läti, Prantsuse, Rootsi, NSVL-u, Belgia ja Norraga, kuna kahanes: Briti, Soome ja Leeduga. Neist riikidest oli meil k.a. esimesel poolel kaubavahetuse bilanss aktiivne: Britiga +6,7 milj. kr., Soomega +1,1 milj. kr., Prantsusega +947 tuh. kr., Belgia ga +931 tuh. kr., Norraga +759 tuh. kr., Rootsiga +621 tuh. kr., kuna passiivne oli: Saksaga —5,0 milj. kr., P.-Am. Ühendriikidega —2,8 milj. kr., Lätiga —820 tuh. kr., NSVL-ga —458 tuh. kr. ja Leeduga —85 tuh. kr.; Poolaga oli kaubavahetuse bilanss tasa-kaalus. Vörreldes l.a. esimese poolega näeme aktiivsuse tõusu: Prantsuse, Rootsi, Belgia ja Poolaga ning kahane mist Briti ja Soomega, kuna passiivsus siivenes Saksaga.

RAUDTEEDE TEGEVUS JA TÜLUD MAIS 1936. A. ACTIVITY AND REVENUE OF RAILWAIS IN MAY, 1936.

Mai kaubavedu on võrreldes l. a. maigaga koguselt peagu vördrne — 205:206 tuh. tn vastu l. a. kasuks. Sisemaa-vedu kahanes 1,0%, kuna importvedu suurennes 71,4% ja eksportvedu 21,7% vörra. Välisvedu ei oma nimetamisväärt osatähtsust üldveost ja seepärast ei mõjuta oluliselt üldveo töusuega kahamemist. Ülekaalukalt suurem osa importkaubast saabus NSVL-st. Tähtsamaiiks importartiklikeks osutusid sool (712 tn), raud ja malm (267 tn), naftasaadused (163 tn) ja pöllutöömasinad (131 tn). Poolast saabus takku (linast) 70 tn ja Lätist 37 tn bensiini. Peamiseks väljaveoaineeks olid põlevkiviöli-saadused, mida eksporditi Leetu ja Saksa ca 208 tn, Lätti 200 tn, Soome 135 tn; pealeselle veeti Lätti veel ca 220 tn tsementti, Poola 230 tn värskeid kala ja NSVL-u 3 168 elussiga ning 65 tn toornahku.

Tn-i keskmise veokauguse lühemine (106 km-lt l. a. 97,2 km-le k. a. mais) põhjustab ka tn-km üldarvu vähene mist 20,9 milj-lt 19,9 milj-le ehk 4,8% vörtra. Keskmine veokaugus lähenes laiarööpmelisel 6,8% (118,5:110,5 km) ja kitsarööpmelisel 2,3% (73,2:71,5 km).

Reisijate-liiklus muutub järjest aktiivsemaks, mis suurennes tänavu mais sisemaa-liikluse elavnemise töttu.

Reisijaid veeti (1000)	1936	1935	±%
Üldse:	909	772	+17,7
sellest: elektrironges	479	447	+ 7,2
reis-km üldse	25 545	19 740	+29,4
sellest: elektrironges	3 486	3 828	+ 4,9

Arvult suurennes reisijateliiklus 137 tuh. reisija ehk 17,7% vörra, millest langeb elekt-riironge kasutajate töusu arvele 23,4%. Kaugemaa-sõitjate arv suurennes 33,0%, (elektrironges 7,2%), vörreldes eelmise aasta liiklusega. Üldsummas suurennes läbisödetud km arv 29,4%, kuna elektrironges sõitjate poolt läbisödetud km töüs (+ 4,9%) ei küünini reisijate arvulise töusu tasemele (+ 7,2%). Järjest aktiivsemaks muutub alandatud tariifiga piletite kasutami-

ne, milledega kaeti k. a. mais 97,6% vörra km enam mullusest, millest kaeti pühapäeva-piletitega 79,8%. Viimastega kaetud km arv suurennes l. a. 1 184 tuh. km-lt 3 456 tuh. km-le ehk ca 19,2%. Ringsöidupiletitega läbisödetud km arv suurennes 16,1% (892:768 tuh. km). Üldtarifimääraliste piletitega reisijad suurendasid läbisödetud km arvu 21,3%, (14 038:17 023 tuh. km), milles 74,7% kaeti edasi-tagasipiletitega. Üldtarifimääraliste piletitega kaetud km arvule kuulub 66,6%-ne osatähtsus (l. a. 71,1%) reis-km üldarvust.

Pagasit veeti 0,6 tuh. tn eelmise aasta 0,5 tuh. tn vastu. Tn-km arv suurennes 24,4% (45:56 tuh.).

Raudteede tegevuse rahalised tulemused olid mais:

	1936	%	1935	%	±	±%
Tulusid tildse 1000 kr	1 144	100	1 064	100	+80	+7,5
Sellest reisijateveost	424	37,1	385	31,5	+89	+26,5
pagasiveost	31	2,7	24	2,2	+7	+29,1
kaubaveost	676	59,0	691	64,9	-15	-
mitmesug. tul.	18	1,2	14	1,3	-1	-

Tulude summa jäi mais püsima eelmise kuu tasemele, ületades l. a. mai arvud 7,5% vörra. Juurdekasvu põhjustas reisijatevedu. Tulud reisijateveost on tänavu mais suuremad l. a. mai omist 89 tuh. kr ehk 26,5% vörra, ulatudes 424 tuh. kr-le ehk 37,1% tulude tildsummast. Teine suurem tuluallikas — kaubavedu — andis tänavu mais tuluisid vähem eelmise aasta maist, nimelt 676 tuh. kr 691 tuh. kr vastu, vähenedes 2,1% vörra. Vörreldes aga eelmise kuuga töusid tulud kaubaveost mais 4,1%. Tulud pagasiveost, mis üldtuludes ei oma suurt osatähtsust, kasvasid mais, vörreldes eelmise aasta maiga ja eelmise kuuga.

Eelarve järgi on aasta-tuludeks nähtud ette 12,1 milj. kr. Ositanud selle summa 12 kuule, peaks laekuma kahel kuul ümmarguselt 2 milj. kr; tegelikult saadi aga aprillis ja mais kokku 2,8 milj. kr, seega enam 13,2%.

LÜHIUUDISEID. — SUNDAY INFORMATION.

- Pöllumajandus- ja väetisainete tööstuse nõuete rahuldamiseks pakendite alal keelas saksa toorkiudude valveamet puhatautiõn-

gade ja -kudede valmistamise kuni edasise korralduseeni. Erand on lubatud vaid lino-leumitööstuse ja mõningate riigi julgeoleku

vajaduste täitmiseks. Muile džuuttootele tuleb lisada juurde kas lina, kanepit või paberit. Samuti on valveamet õigustatud kirjutama ette, et teatavad kaubad tulevad pakkida ainult tarvitatud kottidesse. Lina, kanepi või paberisisalduse kohuslik % on määratud kindlaks 10—60-ni, arvates valmistoote kaalust.

• Uü. Tartu kunstnahavabrik J. Morein & Ko, Tartus algas kunstnaha (dermatiini) tootmist, mis on määratud esijoones jalanoode pinsolite jt. osade katteks. Lähemal ajal kavatsetakse mitmekesistada toodangut ka mööbli- ja teiste polster tööde vajaduste rahuldamiseks. Nimetatud vabrik on esimene Eestis ja ta püüab esialgu katta siseturutarvitust.

• Majandusministeerium andis nõusoleku Eesti Peekoni eksportühisusele ühe taani peekonimeistri-instruktori teenistusse palkamiseks 6 kuuks, et instrueerida meie asjatundjaid kodumaise peekoni kvaliteedi töstmiseks.

• Tallinna klaasivabrik Joh. Lorup lõpetas plaanide koostamise uue klaasisulatamisahju-vanni ehitamiseks kristellklaasi valmistamiseks ja lähemal ajal asutakse ahju ehitamisele.

• Majandusministeerium asus Tööstusseaduses ettenähtud määruste koostamisele ja pöörduus linna- ja ajut. maavalitsuste poole palvega teatada: a) mis raskused ja arusaamatused on ilmnened senini Tööstusseaduse tegelikul käsitlemisel tööstushoonete projekti läbivaatamisel ja seisukohavõtmisel ja b) mida tuleks määrusis käsitleda ja lahendada linna- ja ajut. maavalitsuste huvide seisukohalt.

• OÜ „Viru”, Tallinnas, tärklisvabrikud Kadrinas, Rakveres ja Jõhvis katkestasid tööd.

sid tööhooaja lõpu tõttu tegevuse 23. VII k. a. sügiseni.

• Riigi Trükikoda otsustas läkitada trükikoja juhataja abi hr. E. Kangro Inglisse, et tutvuda briti trükitööstusega, eriti Britis valmistatud trükitööstusmasinatega. Viimaseid ei ole meie trükitööstuses ühtegi tarvituse sel põhjusil on soovitav suunata oste Inglisse, on vajalik saada varem ülevaadet, mida briti tööstus võib sel alal pakkuda.

Majandusministeeriumi Tööstusosakond andis loa:

• Ühisusele „Võhma Eksportapamaja”, Tallinnas, S. Pärnu m. 92 (end. taimevõitehas „Kokk” ruumidesse) lihaaaduste töötlemise ja hoituruumi ide sisseseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd 30 töölist. Jõuandjaiks elektrimootorid kogujuga 60 h. j. Valmistatakse mitmesuguseid vorste, sinke jm. lihakonserve.

• OÜ-le „Tilg & Ko”, Tallinnas, Võimsi 60-a elektri- ja mehaanikatöökoda sisseseadmiseks. Töökoda annab tööd kuni 30 töölisele. Jõuandjaiks elektrimootorid kogujuga 12 h. j. Valmistatakse elektrivalgustusarmatuure, installatsiooneseemeid, -lülitusseadeid, -soojendusaparaate ning teostatakse nende parandustöid.

• P. Aru'le, Tallimas, Lubja 7 kammítööstuse „Kaljola” sisseseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd 6 töölist. Jõuandjaiks elektrimootorid kogujuga 5 h. j. Valmistatakse mitmesuguseid kamme, suitsupitse, sullepäid jm. pudukaubaototeid.

• Majandusministeeriumi Tööstusosakond tunnistas vastuvõetuks ja kinnitas P. K. „Võiesporti” poolt Tallinnas, Jakobsoni 14 asuva keskmeierei juurdeehituse projekti hobusetalli, garaaži ja puukuuri ehitamiseks.

LAEVANDUS

TALLINNA SADAM JUUNIS, 1936. — TALLINN HARBOUR IN JUNE.

Tallinna sadama tegevus, mis on tavali-selt elavamaid juunis, kipub jäätma tänavu väiksemaks eelmisest kuust ja ka möödunud aasta juuni tegevusest. Välissöidust Tallinna

sadamas läbikäinud laevade maht ulatub k. a. juunis 169 995 net. rgt eelmise aasta 157 056 net rgt vastu.

Kaupade läbikäik juunis välisvedudes, vä-

henes enam kui laevasöit. Nii veeti käesolevas juunis kaupu välisriigest Tallinna sisse ja välja kokku 41 013 tn, eelmisel kuul aga 50 165 tn ja eelmise aasta juunis 52 169 tn. Kaubavedu laevadel vähenes väljaveo tagasimineku töttu. Käesolevas juunis veeti kaupu välja 28 449 tn, mais aga 28 239 tn ja eelmise aasta juunis 36 957 tn. Ka sisseveos ilmnes võrreldavail kuil väiksemalatuslikke muutusti.

Üldse piisib kaubavedu laevadel välissöidus tänavu laevasöidi algusest kuni 1. VII peagu samal tasemel kui läimud aastal samal perioodil. Ainult sisse- ja väljaveo vahekord on muutunud. Sissevedu surenes tänavu ja väljavedu vähenes. Sissevedu laevadel tõusis tänavu esimesel poolaastal 128 400 tn eelmise aasta 98 417 tn vastu, väljavedu oli tä-

navu 139 314 tn eelmise aasta 170 687 tn asemel.

Reisijatevedu oli käesolevas juunis ligi kolm korda suurem kui mais ja ka ligi 30% suurem kui eelmise aasta juunis. Tänavu juumis küllastas Tallinnat enam huvireisijaid, mis tõstab reisijate arvu. Üldse kāis aasta esimesel poolel tänavu Tallinnas reisijaid välisriigest rohkem kui aasta varem. Sisse ja väljasöitnud reisijate koguarv on tänavu poolaastal 56,0% võrra suurem kui eelmisel aastal samal ajal.

R a n n a s ö i d u s t tuli Tallinna juunis 323 laeva mahuga 16 230 net.-rgt. ja väljus 320 laeva mahuga 18 642 net.-rgt. Laevad tulid Tallinna peagu kõik laaditult ja väljusid suures enamuses tühjalt. Kaupu tuli sisse 14 723 tn ja väljus ainult 1 542 tn.

TALLINNA SADAM 18.—25. JUULINI 1936. a. TALLINN HARBOUR IN 18.—25. VII.

Möödunud nädalal tuli Tallinna välissöidust üldse 44 laeva, millest 26 olid liinilaevad. Liinilaevu tuli suuremal arvul Soomest, nimelt 11 laeva tuues peamiselt reisijaid, koguavult 777 isikut. Saksast tuli 6 liinilaeva, tuues 822 tn kaupa ja 91 reisijat. Rootsist tuli 4 liinilaeva 316 tn kaubaga ja 464 reisijaga. Peale selle tuli liinilaevu: 2 Belgia, 1 Inglisest, 1 Prantsusest ja 1 Poolast, tuues meile igatikks 100—200 tn segakaupa ja mõned reisijad. Jubuslikke (tramp-) laevu tuli ka kõige enam Soomest, nimelt 7 laeva, millest 1 laev oli turistidega ja ainult 1 tõi kauppa, teised käisid ainult meil sees ja läksid Soomest võetud kaubaga välisriigesse. Ingli-est tuli kaks laeva täislaadungiga, üks neist tõi heeringaid, teine ikivisütt, Rootsist tuli 2

laeva — 1 turistidega teine kaubaga. Saksast tuli 1 laev kaubaga, Norrast tuli 1 turistide laev. Laadimata tuli laevu Lätist, Leedust, Taanist, NSV-ist.

Möödunud nädalal väljus 24 liini- ja 18 trampilaeva. Liinilaevad läksid: 13 Soome, 5 Saksa, 4 Roots, 1 Inglisse ja 1 Poola. Ju- hustiikkude laevade hulgas oli 3 turistide laeva, mis suundusid Leningradi. Soome läks 4 laeva, neist 1 misuga, teine elusloomadega ja 2 tühjalt. Inglisse läks 3 laeva, neist 1 met-samaterjaliga, teised laadimata. Roots läks 2 laeva, neist 1 laaditult teine tühjalt. Bel-giassse 2 laeva, 1 laaditult, teine tühjalt. Poola läks 1 laev vamarauaga. Peale selle läksid tühjalt 2 laeva Lätti ja 1 laev Taani.

PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD

VÕITURG. — BUTTER MARKET.

Möödunud nädalal jääb võihind maailmatu-ru püsima eelmise nädala tasemele. Nii no-teeriti eesti võihinnaks Manchesteris 114—116 š cwt, mis on võrdne eelmise nädala no-teeringuga. Taani võihind aga nõrgenes

Londonis 127—128 š-le cwt möödunud nädala 128 š vastu. Samuti piisib ka Saksast saadav hind eelmise nädala tasemel. Kuna möödu-nud nädalal tõusis Saksa veetud võikoguse osatähtsus üldväljaveos, noteeriti meie eks-

(Järg. lk. 556.)

TAHTSAMAD HINNAD JA NOTEERINGUD. — PRICES AND QUOTATIONS.

English Nomenclature see No. 3.	20/VII 26/VII 1936			18/VII 19/VII 1936			% +—	Juuni		English Nomenclature see No. 3.	20/VII 26/VII 1936			18/VII 19/VII 1936			% +—	Juuni		
								1936	1935					1936	1935					
SUURMÜÜGIHINNAD Tallinnas (börstikom. noteerin-gute järgi (kr. kv)										70. Searasv, sulataanata . . .	100	100	0	86	55					
Teravili, jahu ja kartul										71. " sulatatud . . .	120	120	0	105	74					
1. Rukia	12,50	—	—	12,50	12,75					72. Loomarasv, sulataanata . . .	55	55	0	55	60					
2. Nisu	19,00	—	—	19,00	18,50					73. " sulatatud . . .	65	65	0	65	60					
3. Oder, ölie	—	—	—	—	8,75					74. Heeringad	50	50	0	45	50					
4. " sõõda	—	—	—	—	7,25					75. Räimed, värsked	30	12	+150	9	5					
5. Kae	—	—	—	—	—					76. Kilnd, värsked	25	25	0	25	10					
6. Rukkijahu	14,45	—	—	14,45	14,61					77. Ristikehn	4,9	4,9	0	7,2	—					
7. Rukkipüüd	20,90	—	—	20,90	21,75					78. Aasahain	3,6	3,6	0	5,8	4,0					
8. Niisupüüd (kõrgem sort)	47,00	—	—	47,00	31,38					79. Pletispuid, kase (m ³) . .	845	845	0	845	563					
9. Karulid, eksport	—	—	—	—	—					80. männi	563	0	563	563	362					
10. " piirituse	—	—	—	—	—					81. Petrooleum (lt)	12	12	0	13	11					
11. " vabriku	—	—	—	—	2,10	2,05														
Pilmasaadused ja kunstvõi																				
12. Juust ūveitsi (kg)	1,25	—	—	1,22	1,20					82. Hamburg (La Plata) . . .	8,09	8,10	-0,1	7,08	7,14					
13. Margariin	0,75	—	—	0,75	0,65					83. Chicago	10,24	10,18	+1,1	8,15	6,73					
Koloniaalkaubad										84. Winnipeg	8,08	8,10	-1,3	6,21	6,05					
14. Suhkur	42,75	—	—	42,50	43,88					Nisu — (kr. kv.)										
15. Sool, Vene	2,50	—	—	2,50	2,50					85. Hamburg (Manitoba I) . . .	14,74	14,52	+1,5	13,11	17,85					
16. " Saksa	2,50	—	—	2,50	2,50					86. Liverpool	13,74	13,24	+3,8	11,50	10,53					
17. " Inglise	—	—	—	—	2,50					87. Chicago	13,74	13,76	-0,1	11,61	11,00					
18. Riis, Burma II	45,00	—	—	45,00	45,00					88. Winnipeg	12,35	12,20	+0,5	10,44	11,11					
19. Tee, Or. Pek., Tselion (kg)	5,75	—	—	5,75	5,75					Main — (kr. kv.)										
20. Kohv, Rio, Santos jne	4,68	—	—	4,68	4,68					89. Chicago	11,72	12,27	-4,5	8,63	11,68					
21. Heering, S. Matties (tunn)	38,00 ^b	—	—	38,50	35,00					Pilim lahitseid Tallinn (snt. lt)										
22. " Matulis "	—	—	—	42,50	39,50					90. I v. pilimakauplustele . . .	10	10	0	10,8	—					
Ehitusmaterjal										91. I v. pilimatööstustele . . .	9	9	0	9	—					
23. Telliskivid (1000 tk)	38,50 ^b	—	—	—	34,00					92. II v. pilimakauplustele . . .	9	9	0	9,8	—					
24. Tsemend (tunn) ^c	5,95 ^b	—	—	6,45	6,45					93. II v. pilimatööstustele . . .	7,5	7,5	0	8	—					
25. Lubri	2,78	—	—	2,89	—					Või. (snt. kg)										
26. Teinkvalge (kg)	0,43	—	—	0,44	0,46					94. Tallinn	156	155	+0,6	138	102					
27. Ooker	0,25	—	—	0,23	0,22					95. Kindlustatud hind	130	130	0	130	120					
28. Värnits	71,00	—	—	71,00	66,50					Londonis.										
Metallid										96. Taani	227	228	-0,4	204	180					
29. Raud, sordi	14,00	—	—	14,00	14,00					97. Eesti	200	200	0	144	—					
30. Teras, vedru	24,00	—	—	24,00	25,00					98. Läti	—	—	—	—	—					
31. Inglantina	445,00	—	—	447,50	425,00					99. Leedu	196	196	0	140	—					
32. Seatina	39,00	—	—	39,25	35,00					100. U.-Meremaa	211	208	+2,4	158	—					
33. Vaskoplekk, punane	157,50	—	—	157,50	162,00					Manchesteris.										
34. " valge	140,00	—	—	140,00	135,00					101. Taani	231	232	-0,4	211	182					
35. Tsinkoplekk	68,00	—	—	69,00	67,50					102. Eesti	205	205	0	188	160					
Riie ja nahk										103. Läti	205	205	0	189	149					
36. Peuvillaneriie, bjaes (mtr)	0,58	—	—	0,58	0,58					104. Soome	213	213	0	197	175					
37. mitikal	0,42	—	—	0,42	0,42					105. Rootsi	214	214	0	199	164					
38. Tallanahk, Eesti nah. (kg)	2,46	—	—	2,45	2,03					Berliinis.										
39. " Am. nah. I	2,50	—	—	2,50	2,33					106. Saksa margivõi	352	352	0	356	373					
Kütteained, õlid jne.										107. Peen meireivõi	342	342	0	348	364					
40. Kivisüsi, aru, Newcastle	2,65	—	—	2,63	2,55					108. Meiereivõi	332	332	0	337	353					
41. " sepa	2,60	—	—	2,60	2,75					109. Kopenhaagenis. — Taani . .	182	182	0	160	133					
42. Pölevkivi, 1-s	0,80	—	—	0,80	0,80					Peekon. (snt. kg)										
43. Turvas	0,83	—	—	0,83	0,83					110. Tallinn 60 — 72 kg. I . .	95 ^b	88 ^b	+8,0	79	56					
44. Pölevkiviöli	4,80	—	—	4,80	4,80					111. " / 55,5—59,5 "	90 ^b	83 ^b	+8,4	74	51					
45. Nafta, Ameerika ja Poola	10,25	—	—	10,25	10,00					112. " 72,5—75,0 "	86 ^b	74 ^b	+8,9	70	47					
46. Petroleum, Vene ja Am.	12,00	—	—	12,00	10,75					Lima — Võru-Peiseri.										
47. Bens, Riigi Pölevkivist. (lt)	0,26	—	—	0,26	0,26					113. Taani	171	168	+1,8	164	174					
48. " Kiviöli " Estolin ^a (lt)	0,29	—	—	0,29	0,28					114. Eesti	155	152	+2,0	150	182					
VAIKEMÜÜGIHINNAD Tallinnas (snt. kg.)										115. Läti	155	152	+2,0	150	160					
49. Rukkijahu	14,3	14,3	0	14,5	14,8					116. Leedu	155	152	+2,0	150	162					
50. Sepikujuhu	28	28	0	30,2	18,5					117. Rootsi	188	180	+8,8	157	169					
51. Manas	50	50	0	48	38					118. Iiri	175	171	+2,3	180	178					
52. Kartulijahu	35	35	0	28	25					119. Poola	155	152	+2,0	160	158					
53. Kartulid	10 ^b	10 ^b	0	4,6	3,5															
54. Suhkur	44	44	0	44	44															
55. Sool	5	5	0	5	5															
56. Pilim, II valik	10	10	0	10	8															
57. Lauavöi	170	165	+3,0	168	135															
58. Köögivöi	155	150	+3,3	136	109															
59. Koor, rõõsk (litter)	110	110	0	108	90															
60. " hapu	100	100	0	100	86															
61. Kanamunad (paar)	8	8	0	7	7															
62. Sealihu, keedulihu	85	85	0	73	45															
63. praelihu	95	90	+5,5	76	45															
64. Loomalihu, supilih	50	50	0	45	41															
65. " praelihu	80	80	0	74	45															
66. Vasikaliha, esim. veer.	50	50	0	44	39															
67. " tag.	65	65	0	54	51															
68. Lambaliha, esim. veer.	65	65	0	53	50															
69. " tag.	75	75	0	64	60															

¹⁾ fr. Rakvere; ²⁾ 20.VII—26.VII; ³⁾ 27.VII—1./ VIII; ⁴⁾ ühes teedemaksuga; ⁵⁾ A.s. „Kalandus“, sort Kuningas; ⁶⁾ „Silikaat“; ⁷⁾ paberkotis; ⁸⁾ — värsked.

portvõihinnaks 156 snt kg möödunud nädala 155 snt vastu. Tendentsi hinnati üldiselt vaiksemaiks.

Võiturseisundi paranemise soodustaja tegurina esinesid senini P.-Am. ühendriiges valitsev pöud ja selle tagajärjel tekkinud kartus võimalikust võipuudusest. Tegelikult näib aga olukord olevat liialdatud ning seega võihinna tõusu põhjused viimaseil nädalail on spekulatsiooni ilmega.

Kuid teisalt võib kesta olukord võiteturul edasi soodsana seetõttu, et ookeanitaguseis mais on seisund võitootmises märgatavalalt halvenenud. Seega mõjub võipakkumise kuju-nemine ooceanitaguseist maist töenäoliselt sügiskuul võihinna sesoonsele kövenemisele isegi soodustavalt. Käesoleval aastal oli aga võitoodang maini Uus-Meremaal, s. o. maa-ilma suuremal võiekspertjal, üle eelmise aasta taseme. Viimaseil kuil on aga kontrolljaamadesse sissetulnud võikogus juba märksa väiksem eelmise aasta vastavate kuude koguseist. Samuti näitas Austraalias võitoodang viimaseil kuil langust, olles isegi üle 50% madalam möödunud aasta vastavate kuude toodangust.

Kuigi võitagavarade liikumine Inglises nätab hooaegset tõusu, on üldine tagavarade seis väikksem eelmise aasta kogusest. Nii oli juuli algul vöid külmatusmajades 900 000 kasti 1935. a. 1 235 000 kasti ja 1934. a. sama aja 1 775 000 kasti vastu. Seega olid k. a. juuli algul võitagavarad 25% vörra väiksemad kui möödunud aastal samal ajal.

PIIMATURG. — MILK MARKET.

Hinnad püsivad. 27. juulil noteeriti: I valiku rööskpiim kauplustele — 10 snt liiter, tööstustele — 9 snt. liiter, II valiku rööskpiim kauplustele — 9 snt. liiter ja tööstustele — 7—8 snt liiter. Toodang ja tarbing näib olevat tasakaalustunud teatud tasemeil. Siugisene ädalasöötmine alguse algul piimatoodangu tõus pole veel kätte jõudnud, kuigi see peaks tänavu ilmnema varem, kui viimastel aastatel.

Väikemüügil maksus piim piimakauplustes möödunud nädalal:

PEEKONITURG. — BACON MARKET.

Peekoniturul ilmnes kövenemistendents. Eesti peekoni kõrgema sordi noteering tõusis Londonis 2 š vörra tsn.-lt 87 š-le tsn. Seega

PÖLLUMAJANDUSLIK VÄLJAVEDU. EXPORTS OF AGRICULTURAL PRODUCTS

	Nädalas.		1936. a.	1935. a.	1934. a.
	20./VII- 26./VII 1936	13./VII- 19./VII 1936	1. I kuni 26. VII	1. I kuni 28. VII	1. I kuni 29. VII
VOI (tonni)					
Butter (tons)	252,1	267,6	5018,9	5577,3	5298,9
Sellest:					
Saksa . . .	86,1	56,1	1985,7	1960,3	1540,6
Inglisse . . .	166,0	211,5	2930,2	3320,3	3631,6
Belgiasse . . .	—	—	—	39,7	12,1
Soome . . .	—	—	—	—	2,1
MUNAD (tuh. tk.) —					
Eggs (1000)	912	1849	21440	25213	17756
Sellest:					
Inglisse . . .	708	1215	13201	18532	12421
Saksa . . .	206	562	4282	3632	2890
PEEKON (tonni) —					
Bacon (tons)	16,5	102,0	1222,4	1230,3	1514,0
LINA (tonni)					
Flax (tons)	76,5	60,6	5805,8	4017,2	2668,8
Sellest:					
Inglisse . . .	—	—	2610,4	2859,2	1899,9
Belgiasse . . .	20,2	—	1038,4	70,3	121,6
Soome . . .	—	—	450,8	184,9	99,1
Saksa . . .	40,9	60,6	933,1	841,1	436,7
Prantsusse . . .	15,4	—	718,9	10,3	60,5

Võihindade liikumine siseturul näitas möödunud nädalal välkest tõusu. Nii maksus völ snt kg:

Tallinnas	lauavöi	170	snt köögivöi	150—160	snt
Tartus	"	170	"	"	145—150 "
Pärnus	"	165—170	"	"	150 "
Valgas	"	160	"	"	150 "
Rakveres	"	175—180	"	"	130—135 "
Narvas	"	165—175	"	"	125—140 "

Möödunud nädalal väljaveetud võikogusest läks Inglisse 3 793,5 tunni, Saksa 2 639 tunni ja muud müügid 1 tunn.

I valik

	pudelis	lahtiselt	pudelis	lahtiselt
Tallinnas	—	—	11—12	9—11
Tartus	18—14	11	—	9—10
Pärnus	—	12	—	11
Rakveres	12	10	—	8
Narvas	14	—	—	9
Valgas	—	—	—	8

Tallinnas erivalikku piim pudelites 15 snt liiter.

II valik

tousis peekoninoteering Londonis 3 š vörra üle eelmise aasta taseme. Aasta teisel veeandil olid peekonihinnad Londonis pisut ma-

dalamad eelmisest aastast. PEEKONSIGADE hinnadoteeringud Tallinnas olid aga kõrgemad kui möödunud aastal, kuna need ei sõltu ainult välisturuhindadest, vaid ka nädalatoodangu suurusest. Nädalatoodang on tunduvalt madalam eelmisest nädalast, alates teistest veerandist:

TAPETUD SIGADE ARV EKSPORTTAPAMAJADES:

	1936	1935	±
jaan.	12 621	9 836	+ 28,3
veebr.	9 051	8 649	+ 4,6
märts	9 565	9 026	+ 5,9
aprill	8 178	12 068	- 32,2
mai	7 146	7 565	- 5,5
juuni	3 686	8 369	- 55,9
juuli	4 960	6 035	- 17,8
k o k k u	55 207	61 636	

TAPALOOMADE JA LIHATURG.

Veiselihaturul nõrgenesid läinud nädalal hinnad pisut, peamiselt nõrga nõudmisse tagajärjel. Nädala jooksul turustati 401 veist. Liha maksus pullidel (suured) eluskaal üle 400 kg, tapak. üle 200 kg, rammusail 40—45 snt, keskmisil 35—40 snt ja lahjadel 30—35 snt kg. Eluskaalu hind rammusail 29 snt, keskmisil 24 snt ja lahjadel 20 snt kg. Väiksemate pullide (eluskaal alla 400 kg, tapak. alla 200 kg) liha maksus rammusail 42—45 snt, keskmisil 40—42 snt ja lahjadel 35—40 snt kg.

Lehmalihha maksus rammusail 45—50 snt kg, keskmisil 35—40 snt ja lahjadel 28—35 snt kg. Eluskaalu hind vastavalt headusele 30—24—16 snt kg.

Mullikalihha (eluskaal 120—300 kg, tapak. 60—150 kg) maksus nuumatuil 45—50 snt, keskmisil 32—45 snt ja lahjadel 28—32 snt kg. Eluskaalu alusel — nuumatuil 30 snt, keskmisil 26 snt ja lahjadel 18 snt kg.

Eelolevaks nädalaks on loota hindade püsimist.

Vasikalihha pakkumine keskmise. Hinnad püsivad ja tendents kindel. Liha maksus nuumatuil (eluskaal üle 70 kg, lihakaal üle 30 kg) 50—65 snt kg. Eluskaalu alusel —

Juuni toodang oli koguni 56% võrra madalam kui eelmisel aastal. Vähenedud toodangu tööttu ületavad peekonsigade noteeringud tunduvalt eelmise aasta. Möödunud reedel tösteti veelgi peekonsigade noteeringut 7 snt võrra kg-lt 95 snt-le, mis ületab eelmise aasta hinna 30 snt võrra.

Käesoleval nädalal maksavad eksporttapamajad peekonsigade eest järgmisi hindu:

Tapakaalud	I sort	II sort	III sort	IV sort
60—72 kg	95	90	84	Sise-
55,5—59 "				turu-
72,5—75 "	90	86	80	
75,5—80 "	86	82	79	hinnad

— CATTLE AND MEAT MARKET.

nuumatuil 48 snt kg, keskmisil 42—50 snt kg ja lahjadel 35—42 snt kg.

Lambalihahind püsib siseturul, kuid eksportlamba hind nõrgenes. Nii noteeriti eksportlamba (elusk. 15—30 kg, tapak. 10—25 kg) lihainnaks 85—90 snt kg. Eluskaalu hind franko saatjaam 33 snt kg.

Siseturul maksus lambalihha nuumatuil 55—60 snt, keskmisil 45—55 snt ja lahjadel 30—45 snt kg.

Sealiha paakkumine väike. Nõudmine keskmine. Hinnad püsivad siseturul juba kauemat aega samal tasemel. Tendents kindel. Liha maksus köökidel sortidel headuse järgi 65—75 snt kg.

HINNAD TEISTE LINNADE TURGUDEL (snt kg):

	Sealiha	Veiselihha	Vasikalihha	Lambalihha
Tartu	75—85	45—65	35—45	50—60
Pärnu	75—80	40—70	40—55	55—60
Rakvere	75—82	50—60	35—45	55—60
Narva	75—85	50—55	45—60	55—65
Valga	70—75	45—55	38—45	53—55

Nahkade hinnad püsivad. Veisenahh maksus toorelt 65 snt ja soolatult 75 snt kg. Vasikanahh maksus kr. 4—4,50 tk. Kaalus üle 3,5 kg naha kg hind kr. 1,20—1,30. Lambanahhad 2—4 kr. tk.

KANAMUNATURG. — EGG MARKET.

Seisund kanamunaturul oli möödunud nädalal kindel, nõudmine munade järelle rahulikud ja mõnel pool koguni hea. Kanamuna-

toodangud näitavad peagu kõikjal vähene mistöttu juurdevool on tagasihoidlik.

Inglises vähenevad oma maa toodan-

gud, mistöttu ka kanamunade juurdevool turule on tagasihoidlik. Soltudes tagasihoidlikust pakkumisest ja võrdlemisi elavast nöudmisest näitasid kanamunahinnad möödunud nädalal töusu. Keskmiselt töusid kanamuna-hinnad Inglises 1 š vörra s.-sajalt (120 tk). Välimaisate kanamunade juurdevedu Inglisse oli aga küllalt elav, mida põhjustab hindade töus ja parem kui rahulday nöudmine kanamunade järele. Kui välimaisate kanamunade juurdevedu piisib mõõdukuse piires, ei ole karta turuummistust ja hinnad võivad käesoleval nädalal töusta veelgi.

Mele kanamunade hinnaks oli möödunud nädalal Inglises 18 lbs 9/6 š, 17 lbs 9/- — 9/3 š, 15½ lbs 8/6 — 8/9 š, 14 lbs 7/9 — 8/- š. Taani kanamunad 18 lbs 12/6 š, 17 lbs 11/- — 11/3 š, 15 lbs 9/9 š, 14 lbs 8/9 — 9/- š ja 13½ ning 13 lbs 8/- — 8/3 š per 120 tk.

Saksa turul arenes seisund paranemise suunas. Hinnad näitasid töusu sise- ja välimaisil kanamunadel. Sisemaatoodangud on küll vähenenud, kuid möödunud nädalal oli juurdevool siiski elav ja ei jäanud palju maha eelmise nädala kogusest. Vaatamata elavale kanamunade juurdevoole turule töusis tarvitust suuremal määral, nõnda et nöudmine tiletas pakkumise. Et rahulada nöudmist kanamunade järele, tuli juhtida välimaisi saadetisi peamiselt suurimmaade turgudele, kus nöudmine oli elavaim. Suuremad saadetised välimaisi kanamune juhitati Berliini, kus nöudmine sissetoitnud välimaalaste arvukasvades suureneb järjest. Nöudmiste ja pakkumise vahekonna tasakaalustamise otsarbel lasti turule ka külmlhoonemune. Teisalt püüti reguleerida kanamunaturgu hindade töstmisega. Kokkuleppel pöölitööning toitlusministri ja saksa munamajanduse peaühingu vahel tösteti kanamunade hindu, millised olid määratud kindlaks kauem kui 5 kuud ühele ja samale tasemele. Hindade töstmine toimus sise- ning välimaisilt munadelt. Peale selle määritati kindlaks ka külmlhoone-munade hind, milliseid senini ei noteeritud. Nitid on ka külmlhoonemunad, millised on

TERAVILJATURG.

Viimaseil nädalail osutasid teraviljahinnad erakordsest suurt töusu, mõjutatuna Ameerika põuateateist, Möödunud nädalal kestis maa-

kindlaks määratud hinnaga suhteliselt samal tasemel nagu möödunud aastal, laiadele mas-sidele kättesaadavad. Saksa oma kauba-klassimunadel oli uue hinna määritlemisega töus väga mitmesugune, köikudes ¾—2¼ penni tükillt. Välimaisil munadel oli hinna-töus (suurmitigi sisestostuhinnad) suurus-klassil S = üle 65 gr raskused 8¾ pennilt 11½ pennile, A = 60—65 gr 8¾ pennilt 10½ pennile, B = 50—60 gr 7¾ pennilt 9¾ pennile, C = 50—55 gr 7½ pennilt 8½ pennile ja D = 45—50 gr 6¾ pennilt 7½ pennile. Uue hinnatabeli järgi kujunevad seega väike-müügi hinnad välimaisil kanamunadel, millede hulka kuuluvad meie kanamunad, Saksa turul suurusklasside järgi järgmiseks, alates 23. VII 1936. a. S — 13½ pn tk, A — 12½ pn, B — 11½ pn, C — 10½ pn.

Söltuvalt hindade ja turuseisundi parame-sistest Inglises ning Saksas töusis kanamunade hind meil möödunud nädalasel noteeringul. Kanamunade hindade noteerimis-komisjoni koosolekul 24. VII Tallinnas noteeriti kanamunade hinnaks franko kogumispunkt 57 snt kg eelmise nädala 55 snt vastu. Seega maksuvad 50 gr-sed kanamunad 30 snt kümme ehk 5—6 snt paar, 55 gr-sed munad 32 snt kümme ehk 6,4 snt paar ja 60 gr-sed 34 snt kümme ehk 6,8 snt paar.

Siseturumunad 40—50 gr 26 snt kümme ehk 5,2 snt paar ja üle 50 gr 33 snt kümme ehk 6,6 snt paar. Tendents kindel.

Sisemaa-linnade turgudel maksusid kanamunad möödunud nädalal sentides paar (eel-mise nädala hind sulgudes):

Tallinnas	7 — 10 (7 — 10)
Tartus	7 — 9 (6½ — 9)
Pärnu	9 (8 — 9)
Viljandis	... (7 — 9)
Rakveres	7½ — 8 (7 — 8)
Narvas	8 — 9 (—)
Valgas	7 — 8 (7 — 8)
Võrus	... (7 — 8)

Kanamunade hind kövenes pisut ka sise-turul.

Välja veeti kanamune möödunud nädalal 20—26. VII 911 880 tk, millest läks Inglisse 705 600 tk ja Saksa 206 200 tk.

GRAIN MARKET.

ilmal teraviljaturgudel turu kövenemisten-dents, kuid suur hinnatöus jäi seisu. Arvatult ümber eesti rahasse töusis nisuhind Manitoba

I Hamburgis eelmise nädala 14,52 kr kv-lt 14,74 kr-le, Liverpoolis 13,24 kr-lt 13,74 kr-le. Chicagos nisuhind langes 13,74 kr. kv-le eelmise nädala 13,76 kr kv-lt vastu. Winnipegis võis panna tähele väikest hinnatöusu, 12,29 kr-lt 12,35 kr-le.

Rukkihind näitas väikest töusu Chicagos, tõustes eelmise nädala 10,13 kr-lt 10,24 kr-le, Winnipegis aga peagu sama suurt langust ja jäädnes Hamburgis eelmise nädala tasemele.

Maisihind, mis tõusis eelmisel nädalail kiiresti, näitas möödunud nädalal lõdvenemist, Chicagos noteeriti nädala keskmiselt maisihinnaaks 11,72 kr kv eelmise nädala 12,27 kr vastu.

Ülespuhutud mееeleolu, mis tekkis Ameerika rõuateateist, hakkab vaibuma.

Siseturu valitseb praegu vaimkus, kuna uudsevili ei ole veel jõudnud turule, peale mõne väikese erandjuhu, mis ei avalda turule

mõju. Viimase hinnangu järgi olid meil rukki saagilootused pisut nõrgemad eelmise aasta omist, kuna kasvupind oli käesoleval aastal väiksem eelmisest. Nisusaagis on talinisu lootused väiksemad, kuna suinisu saagilootused ületavad möödunud aasta saagi. Et suinisu-kasvupind suurennes eelkokkuvõtte järgi märgatavalt, võib loota käesoleval aastal paremat nisuksogusaaki kui möödunud aastal.

Sisemaisil turgudel on teravilja miiugil vähe ja leivasuurtehased rahuldavad oma tarbeid peamiselt omist ladudest, kuna väiksemad tehased tarvitavad riiklikku monopolivili ja, kust rukiist müütiakse 13 snt-ga kg. Vabaturul määksus rukis 11—15 snt kg, nisu 18—25 snt kg, oder 12—18 snt kg ja lakaer 11—15 snt kg. Vabaturuhinnad on väga ikkuvad ja kannavad juhuslikku ilmet, kuna tehinguid on väga vähe kibeda pöllutööhooaja tõttu.

VEGETABLE MARKET.

teriumi poolt anti välja öunte väljaveoloade kolmele ühistegeliikule ja kolmele eraäriile.

Soome turuhinnad jäävad püsima arvata vasti möödunud aasta tasemele, kuna Soome veetavate öunte kontingent on sama suur nagu möödunud aastal ja Soomes öuntesaak ka peagu samane nagu möödunud aastal. Kunkide hind näitab pigem langus- kui tõusutendenttsi kuna kunkide saalk, otsustades kauba turuletoomise järgi, kujunes sel aastal väga heaks ja kauba paikkumine on elav. Märgaturul tõusis vaarikate hind, kuna mustasöstrahind langes.

Tallinna turul maksti.

mustast sõstrast	18—25 snt kg.
punasest sõstrast	10 " "
vaanikaist	60—70 " "
kirssidest	50—70 " "
öuntast	20—25 " "
sibulaist	25 " "
kunkidest	60—80 " 100 tk.

VÄLISMAA MAJANDUSTEATMEID

PÖLLUTÖÖMASINATE KONTROLL LÄTIS. CONTROL OF AGRICULTURAL MACHINERY IN LATVIA.

Seoses pöllutööliste puuduse kasvuga Läti viimaseil aastail (vt. Majandusteated nr.

14/15 ja 17), eriti alates 1934. a. hakati kasutama Lätis enam pöllutöömasinaid. Soe-

tati juurde kodumaise päritoluga masinaid ja imporditi uusi ka välismailt. Kodumaal valmistatud masinate suhtes tekkis pöllumeeste keskel rahulolematus nii masinate värtuse kui ka hinna suhtes. Valitsus, teostades valuuta kokkuhoipoliitikat ning kitsendades seega ühtlasi pöllutööriistade ja masinate sissevedu, milliseid võidi valmistada kodumaal, asetades seega kohalikke pöllutööriistade ja -masinate valmistamise alal teotsevad ettevõtted soodsasse seisundisse.¹⁾ Selliselt soodustatud olukorras ilmus pöllutööriistade ja -masinate turule sageli alavärtuslikku kauppa. Läti Pöllutöökoja tehnilise ala juhataja juhtis k. a. algul tähelepanu sellele, et „Lätis valmistatud pöllutööriistad ja -masinad ei ole sageli valmistatud õieti, ei ole kohandatud oma ülesandeile ega tavaliselt küllalt vastupidavad”.

Arvestanud pöllumeeste ja katejaamade pöhhendatud kaebusi, asusid Pöllutööministeerium ja Pöllutöökoda k. a. algul selgitama pöllutööriistade ja -masinate kontrollikiisimust. Pöllutöö ning kaubandus-tööstuskoja ühiseil nöupidamisel 30. III 1936 ja 7. IV 1936 selgitati pöhhjalikult pöllutööriistade ja -masinate tootmise, turu- ning nende värtuse kiisimusi. Neil nöupidamisil otsustati, et tulub halkata teostama nii sisemaal valmistatud kui ka imporditud pöllutöömasinate ja -riistade ning nende osade kontrolli.

8. V k. a. pandi kehtima seadus, mille järgi teostatakse köigi pöllutööriistade ja -masinate ning kalapüügiriistade kontrolli. See seadus annab pöllutööministriile õiguse teostada kontrolli köigi kodumaal valmistatud kui ka imporditud pöllutööriistade ja -masinate ning kalapüügiriistade ja nende osade kohta. Seaduse järgi on kontroll sunduslik. Kontrolli teostamisele pöllutööministeeriumil on õigus kutsuda pöllutöö ning kaubandus-tööstuskoja esindajaid. Rahaministeeriumile on antud õigus keelata pöllutööministeeriumi ettepanekul selliste pöllutöö-

riistade ja -masinate ning nende osade välmistamine ja müük, millised on tunnustatud kontrolli otsusega kölbmatuiks. Rahaministeeriumil on samuti õigus panna kehtima pöllutööriistade ja -masinate valmistajaile sunduslike juhiseid ja näpunäiteid tootmisel kasutatava materjali parandamise või koguni asendamise suhtes, riistade ja masinate ning nende osade konstruktsiooni suhtes, jne. Pöllutööministeeriumil on õigus kontrollida kohal tööstus- ja kaubandusettevõtteis mainitud juhiste ja näpunäidete teostamist. Nende teostamatatäitmise puhul on Rahaministeeriumil õigus karistada süüdlasi rahatrahviga kuni 2000 Ls.

Mainitud seaduse alusel kuulub 30. VI k. a. kehtimapandud juhiste kohaselt pöllutööriistade ja -masinate ning kalapüügiriistade kontrolli teostamine Pöllutööministeeriumi pöllumajandus-valitsusele. Viimase juhiste kohaselt on kohustatud kõik tööstus- ja kaubandusettevõtted, kes valmistavad kõnesolevaid kaupu või nendega kauplevad, registreeruma pöllumajandusvalitsuses. Need ettevõtted on samuti kohustatud esitama pöllumajandusvalitsusele täielikke loendeid nende poolt valmistatavate või müüdavate masinate kohta ühes masinate täpsa kirjeldusega. Tööstuslikud ettevõtted on kohustatud tegema ühtlasi teatavaaks, milliste tööde jaoks on nähtud ette nende poolt valmistatavad masinad ning milliseid materjale (milliseilt firmadelt) on kasustatud masinate ja riistade valmistamisel. Kõlblikeks tunnustatud, samuti näpunäidete kohaselt parandatud, masinad ja riistad tulevad varustada juhiste kohaselt garantimärgiga. Uusi või konstruktsioonilt muudetud masinaid võib lasta miiügile ainult peale nende kontrolli. Valmistatud, kuid konstruktsioonilt parandamisele kuuluvaid masinaid ja riistu võib Jasta miiügile vaid kontrollimärgiga. Konstruktsioonilt parandatud masinad ja riistad lastakse miiügile uue märgi all.

Vastava korralduse järgi (22. VII 1936) on kohustatud mainitud tööstus- ja kaubandusettevõtted registreeruma ja andma siseneutavaid andmeid kuni 1. VIII 1936.

SUURENEV VÕITARVITUS SAKSAS. GROWING BUTTER CONSUMPTION IN GERMANY.

Saksa riigi statistikaameti andmeil näitab võitarvitus viimaseil aastail püsivat tõu-

su. Vaatamata sellele, et saksa piiliab oma võitarvitust katta võimalikult oma maa too-

¹⁾ Seoses impordi kitsendamisega jää pöllutööriistade ja -masinate sissevedu, peale viljakoristamismasinade, paaril viimasel aastal peagu ära. Selle tagajärvel hakati neid masinaid tootma enam kodumaal.

danguga, ei ole senini selle kordaminekuks töenäolisi väljavaateid. Oma mas võitoodang näitab küll aasta-aastalt järekindlat töusu, kuid sellega kaasas on tõusmud ka sisseveetavad kogused. Saksa võitoodanguist, sisseveo ülekaalust ja tarvitusest annab ülevaate sõrendis:

Võitoodang ja tarbing (tn).

Production and Consumption of Butter (in Tons)

	Oma mas toodang <i>Domestic Production</i>	Sisseveo ülekaal <i>Surplus of Import</i>	Tarvitus Consump- tion	Püevane tarvitus <i>Daily Consump- tion</i>
1932	395 000	69 302	464 802	1 260
1933	425 000	59 135	484 135	1 326
1934	424 000	61 760	485 760	1 381
1935	430 000	70 995	500 995	1 373

Tarvituseks jäanud kogus on suurenenud järekindlalt. Kui arvutata tarvituseks jäanud kogusest keskmist võitarvitust elaniku kohta, näeme, et ka see tildjoomis töuseb. 1932. a. tarvitati Saksas elaniku kohta 7,2 kg võid, 1933. a. — 7,4 kg, 1934. a. — 7,4 kg ja 1935. a. — 7,6 kg. Võrreldes teiste euroo-

pa maadega tarvitab Saksa võid võrdselt Rootsiga, kuna Inglises ja Iiris on võitarvitus suurem. Taanist, Hollandist ja Prantsusest on aga Saksa võitarvitus suurem. Inglises ja Iiris tarvitatakse elaniku kohta aastas 9 kg, Rootsis 7,5, Taanis ning Hollandis 6 ja Prantsuses 4,5 kg. Enam kui poole omatoodangust moodustab piimatalituste toodang. Viimane oli 1932. a. 225 000 tn, 1933. a. — 253 000 tn, 1934. a. — 282 000 tn ja 1935. a. ümmarguselt 310 000 tn. Oma maa kogutoodangu ja piimatalituste toodangu vahel moodustas taluvõi. Piimatalituste võitoodang on suurenenud pidevalt viimaseil aastail, mida on rõhjustanud peamiselt järestarenenud piimamajanduse korraldamine, sõltudes piima piimatalitusisse saatjate majapidamiste arvu järekindlast suurenemisest. Sellega seoses näitab kodune võivalmistus vähenemist. Käskikäs piimatalitusisse piimasaatmise suurenemisega suureneb ka või väljatulek piimast, kuna koduse valmistuse juures ei suudeta valmistada ühest piimailhikust sama palju võid kui piimatalitus.

INFORMATSIOONI OSA

EESTI PANGA NÄDALAARUANNE.

Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return,

AKTIVA

15. juulil 1936. a.

PASSIVA

1. Kattevara: — <i>Reserve:</i>			1. Põhikapital — <i>Capital</i>	5 000 000,—
kuld: rahas ja kangides	84 149 404,18		2. Tagavarakspital — <i>Reserve Fund</i>	704 876,51
välisraha	8 776 894,97		3. Jooksvad kohustused: — <i>Current Liabilities:</i>	
2. Vahetusraha — <i>Subsidiary Coin</i>	1 615 781,35		a) pangatähed liikvel	37 994 837,—
3. Siseekslid: — <i>Home Bills:</i>			b) jooksvad arved:	
kaubavekslid	7 751 639,91		valitsuse	14 117 389,46
pöllumajandusl.	1 624 143,68		pankade	8 715 888,98
metatäbustusl.	66 042,49		teised	8 206 088,57
4. Laenud: — <i>Loans and Advances:</i>			4. Muud passivid — <i>Other Liabilities</i>	26 039 205,01
valitsusele	—			6 298 989,65
teistele *)	7 325 374,42			
5. Kinnis- ja vallasvara — <i>Immovable Property and Equipment</i>	2 986 080,77			
6. Muud aktiivad — <i>Other Assets</i>	16 713 186,45			
	76 037 998,17			76 037 998,17

Kattevara vahekord jooksvate kohustustega: } 59,23 %
Proportion of Reserve to Current Liabilities: }

* Selles summas Vab. Val. poolt garantteeritud laene Kr. 1 380 315,25
Includes Ekr. 1 380 315,25 guaranteed by the Government.

JUHATUS.

VÄLISMINISTEERIUMI
VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED

LEEDU.

Leedu viljaeksport. — Grain Export of Lithuania.

31. mail lõpetati teravilja kokkuost valitsuse poolt kindlaks määratud hindadega. Möödunud hooajal (1. IX — 31. V s. a.) ostis „Lietukis” vilja kokku 54 kohas (punktis), mäkstes järgnevaid hindu (millised tōusid kevade poole jäärk-järgult): nisu tsent. (50 kg) eest 7,50—8,50 lit., rukki — 6,50—7,50 lit., oder 6,00—7,00 lit., kaera — 5,50—6,50 lit.

Kogu hooajal osteti kokku nisu 57 088 tn., rukist 92 081 tn., kaeru 28 125 tn., otri 18 921 tn., kokku 196 215 tn. 1934. a. viljasaagist osteti kokku 97 314 tn., seega tōus 100%.

1934. a. viljasaagi eest maksti pöllumeestete üldsummas 15 milj. litti, 1935. a. — umb. 28,7 milj. litti.

Nagu kuulda, elevat valitsus otsustanud

ka 1936. a. osta viljasaagi pöllumeestelt kokku kindlate hindadega.

Riigi statistika keskküroo andmeil olid ilmasti kutingimused mais väga soodsad pöllutööiks. 1. juunil hinnavati talirukist piisut üle keskmise (3,1). Parem rukis (3,4—3,5) on Mariampolé, Šiluté, Alytus'e, Trakai, Ukmberg ja Vilkaviškis'e maakonnas, nõrgem (2,7) — Telšai ja Šiauliai maakonnas. Talinisu paranes mais hästi ja hinnavatakse vähe üle keskmise (3,1). Suiviljade seisund 1. VII vörreldes läinud aasta andmetega oli:

	1936. a.	1935. a.
nisu	8,5	8,2
oder	3,4	3,4
kaer	3,4	3,3
segavili	3,4	3,3
herned	3,8	3,8
vikid	3,8	3,2

Eesti väliskaubanduse bilanss tähtsamate riikidega juunis ja 1./I — 30./VI 1934—36
36. a. 1000 kr-des.

*Estonian Trade Balances with Principal Countries, June and 1./I — 30./VI 1934—36
(in 1000 kr.).*

	Juuni			1. I. — 30. VI.				Juuni			1. I. — 30. VI.				
	Aasta	Valjavedu	Sissevedu	Saldo	Valjavedu	Sissevedu	Saldo	Year	Exports	Imports	Balance	Exports	Imports	Balance	
ULDSE —	1936	7 245	6 012	+ 1 233	37 305	39 015	- 1 710	Taani	1936	187	173	+ 14	674	1 337	- 663
TOTAL . . .	1935	7 814	5 090	+ 2 724	35 757	31 230	+ 4 527	<i>Denmark</i>	1935	137	123	+ 14	660	517	+ 143
Sellest —	1934	7 114	4 589	+ 2 525	27 160	24 997	+ 2 163	<i>1934</i>	1934	92	89	+ 3	607	468	+ 139
<i>Thereof:</i>								<i>Holland . . . . .</i>	1936	94	48	+ 46	680	702	- 22
Briti	1936	3 053	1 095	+ 1 963	13 295	6 555	+ 6 738	<i>Netherlands . . . . .</i>	1935	98	117	- 24	551	579	- 28
<i>United Kingdom</i>	1935	2 797	856	+ 1 941	14 507	6 524	+ 8 983	1934	171	46	+ 125	551	596	- 45	
1934	4 061	653	+ 3 408	11 675	3 541	+ 8 134	<i>Belgia . . . . .</i>	1936	73	52	+ 21	1 573	642	+ 981	
Saks	1936	1 342	1 983	- 641	7 168	12 158	- 4 990	<i>Belgium . . . . .</i>	1935	32	125	- 93	851	600	+ 249
<i>Germany</i>	1935	1 545	1 406	+ 139	7 075	8 488	- 1 413	1934	38	233	- 200	529	719	- 190	
1934	886	907	- 72	4 526	5 741	- 1 215	<i>Poola . . . . .</i>	1936	83	63	+ 20	480	477	+ 8	
U. S. A.	1936	97	401	- 864	1 352	4 180	- 2 828	<i>Poland . . . . .</i>	1935	60	91	- 31	287	641	+ 354
1935	84	525	- 441	1 056	3 956	- 2 870	1934	18	130	- 112	802	780	- 428		
U. S. A.	1934	59	593	- 539	399	2 437	- 2 038	<i>Norra . . . . .</i>	1936	113	7	+ 106	826	67	+ 759
Läti	1936	144	113	+ 31	552	1 372	- 820	<i>Norway . . . . .</i>	1935	132	8	+ 124	575	60	+ 515
<i>Latvia . . . . .</i>	1935	206	143	+ 63	1 126	708	+ 417	1934	58	22	+ 36	652	48	+ 504	
1934	318	282	+ 86	2 233	1 418	+ 820	<i>Itaalia . . . . .</i>	1936	24	49	- 25	499	192	+ 307	
Prantsuse	1936	336	165	+ 171	1 817	870	+ 947	<i>Italy . . . . .</i>	1935	47	92	- 45	831	569	+ 262
1935	42	274	- 282	1 046	1 287	- 191	1934	32	102	- 70	158	420	+ 262		
France	1934	351	186	+ 165	1 533	1 648	- 115	<i>Tséhhoslovakia . . . . .</i>	1936	40	35	+ 5	258	352	+ 94
Rootsi	1936	492	370	+ 122	2 703	2 172	+ 621	1935	86	46	+ 40	338	337	+ 4	
1935	388	201	+ 187	1 623	1 380	+ 243	1934	56	61	- 5	162	357	+ 195		
Sweden	1934	206	229	- 23	960	1 229	- 269	<i>Hispaania . . . . .</i>	1936	6	24	- 18	149	290	+ 141
Soome	1936	384	227	+ 157	2 420	1 307	+ 1 113	1935	3	2	+ 1	117	25	+ 92	
1935	1 461	194	+ 1 267	2 777	1 086	+ 1 691	1934	170	7	+ 163	860	98	+ 262		
Finland	1934	262	190	+ 72	911	1 028	- 117	<i>Spain . . . . .</i>	1936	75	46	+ 29	208	293	- 85
N. S. V. L.	1936	490	881	+ 109	1 102	1 560	- 458	1935	77	50	+ 27	382	196	+ 186	
1935	433	135	+ 298	1 105	930	+ 175	1934	28	3	+ 20	97	36	+ 61		
U. S. S. R.	1934	198	247	- 54	397	1 221	- 824	<i>Leedu . . . . .</i>	1936	32	23	+ 9	185	226	- 41
								1935	13	53	- 40	67	381	- 264	
								1934	11	35	- 24	63	231	- 168	